

Posudek bakalářské práce

posudek vedoucího práce		oponentský posudek		
Studijní program	Specializace v pedagogice			
Studijní obor	ČJ-NJ			
Název práce	Spisovatel Josef Blau jako kulturní a politický činitel ve 30. letech 20. století v západních Čechách			
Autor/ka práce	Eliška Herltová			
Vedoucí práce	Prof. PhDr. Milan Tvrdík, CSc.			
Oponent/ka práce	Doc. PhDr. Viera Glosíková, CSc.			
Hodnocení práce				
Obsah práce	<u>odpovídá názvu práce</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá názvu práce
Struktura práce	<u>odpovídá zcela tématu</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Formální úprava	<u>odpovídá požadavkům</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Citace v práci	<u>odpovídají normě</u>	odpovídají s připomínkou	odpovídají s výhradou	neodpovídají
Přílohy práce	<u>vhodně doplňují téma</u>	netýkají se tématu	jsou nevhodné k tématu	nejsou v práci uvedeny
Seznam literatury	<u>odpovídá tématu</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Počet stran práce	<u>odpovídá požadavkům</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Celkové zpracování tématu	<u>odpovídá požadavkům</u>	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Celkové hodnocení			<u>vyhověl/a</u>	nevyhověl/a
Doporučení k obhajobě			<u>doporučuji</u>	nedoporučuji

Připomínky, výhrady, zdůvodnění:

Předložená práce o regionální osvětové a politické činnosti Josefa Blaua (1872–1960) v šumavském regionu v oblasti Nýrska v západních Čechách vznikla na základě teoretického a empirického výzkumu dané problematiky. Autorka se zaměřila na autora, který bývá zařazován mezi představitele sudetoněmecké literatury v českých zemích první poloviny 20. století se všemi konotacemi, které s tímto konstatováním souvisejí. O to důležitější jsou poznatky, které germanistický a regionálně vlastivědný výzkum posledních desetiletí přinášejí, především Václav Maidl, který se problematikou regionální sudetoněmecké literatury dlouhodobě zabývá, v poslední době i germanistka ze Západočeské univerzity v Plzni Markéta Balcarová, která se věnuje přímo Blauově beletrii, a organizace Kohoutí kříž při Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích. Předložená práce je tedy důležitým příspěvkem k obrazu německé a české osvěty a kultury v národnostně smíšených či ryze německých oblastí předválečné Československé republiky.

Pojednání celého tématu bylo původně ohlašováno „z literární a kulturně-historické perspektivy“, zúžilo se však na kulturu kulturně-historickou, a to nejen pro výrazně marginální zastoupení beletristického žánru v Blauově díle, ale především proto, že Blau bývá ceněn pro své vlastivědné a historické badatelské úsilí a pro jeho populárně-vědecké výstupy, nikoli pro svou beletrii. Z více než čtyřiceti děl jsou to šumavské vyprávění Von Räubern, Wildschützen und anderen Waldbrüdern (1928), dvou povídkových souborech Der Honigbaum und andere Geschichten (1934) a Der tapfere Lenz. Geschichtliche Erzählungen aus der Vergangenheit des Böhmerwaldes (1936). Jediný selský šumavský román s výraznými folkloristickými prvky Die goldene Säule vydal Blau až v německém exilu v roce 1958.

Práce je členěna do pěti kapitol. První pojednává o jeho pohnutém životě, celoživotní zálibě ve vlastivědné badatelské činnosti, která ho spojila i s výraznými českými osobnostmi jako byl Jindřich

Jindřich (1876–1967), jehož sestra Barbora (Betty) byla druhou Blauovou ženou. Podstatnou část kapitoly pak autorka věnuje ne zcela jednoznačným, ale velmi korektním vztahům k nové Československé republice i nelehkému rozhodování mezi jednoznačnou příslušností k německému národu a dobrými sousedskými vztahy k českému etniku. Celý jeho duševní svár skončí dobrovolným odsunem, ačkoli mohl zůstat. Další kapitola je krátkým výčtem německy píšících regionálních autorů, kteří jsou v celoněmeckém kontextu literatury zcela zapomenuti (Hans Multerer, Sepp Skalitzky, Leo Hans Mally, Anton Schott, Georg Leopold Wiesel), nebo jsou zmiňováni na jejím okraji (Josef Rank). Analytické kapitoly jsou jednotně strukturovány podle schématu – přiblížení děje románu a rozbor protinacistických motivů na základě bohatých citací primárních textů a následného komentáře s přesahy do společenských souvislostí (vztah k Němcům po válce, nedůvěra k nim, snaha mladých poválečných německých generací o nápravu obrazu Němců a jejich úsilí o znovuzapojení národa do rodiny světového společenství po očištném zpytování německé viny). Třetí stěžejní kapitola je věnována Blauovým etnografickým a historickým pracím, je shrnující a podnětná i pro případný další výzkum. Ve čtvrté kapitole věnuje autorka pozornost dramatu o královických šumavských sedlácích Die künischen Freibauern (Králováci), jímž začala činnost Lesního divadla v Nýrsku. Zde by bylo vhodné uvést i datum vzniku hry. Dokladem zájmu Josefa Blaua o selskou problematiku českou je překlad románu Jindřicha Šimona Baara Jan Cimbury do němčiny (Johann Cimbury: Eine südböhmische Idylle, 1942). Jak autorka zmiňuje, jediným záměrem bylo pravděpodobně to, že „chtěl německému čtenáři přiblížit nejen samotné dílo, ale i českého sedláka, tradiční české hodnoty, pracovitost a víru a úctu k půdě“ (s. 35). Velmi podnětná poslední kapitola se zabývá vztahem Blaua a výrazného sudetoněmeckého autora Hanse Watzlika (1879–1948), který žil v jeho sousedství v Nýrsku a jež přes rozdíly ve vnímání česko-německé problematiky pojilo pevné přátelství. Autorka poukazuje na jejich ideologický rozchod, nicméně zmiňuje i některé polehčující okolnosti pro silně protičeský Watzlikův postoj, které jsou výsledkem nedávného výzkumu.

Práce je napsána poměrně slušnou češtinou, problémem jsou některé stylistické výkyvy, které se v korekturách nepovedlo napravit. Autorka v ní prokázala nejen dobrou schopnost orientace ve specifickém tématu, ale i vhodný způsob použití načerpaných poznatků ve vlastním formulačním úsilí. Práci oživují i vhodně zvolené přílohy.

Předložená práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v daném studijním programu. I proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázka k obhajobě:

Jak celkově hodnotíte Josefa Blaua? Je pro Vás spíše vlastivědným badatelem a historikem, nebo beletristou?

V Praze dne 06. 01. 2025

podpis